

Protein Taşıyıcı Sistemler

Polimer bazlı ilaç taşıyıcı sistemler

Lipozom bazlı ilaç taşıyıcı sistemler

Hidrojel bazlı ilaç taşıyıcı sistemler

Emülsiyon bazlı ilaç taşıyıcı sistemler

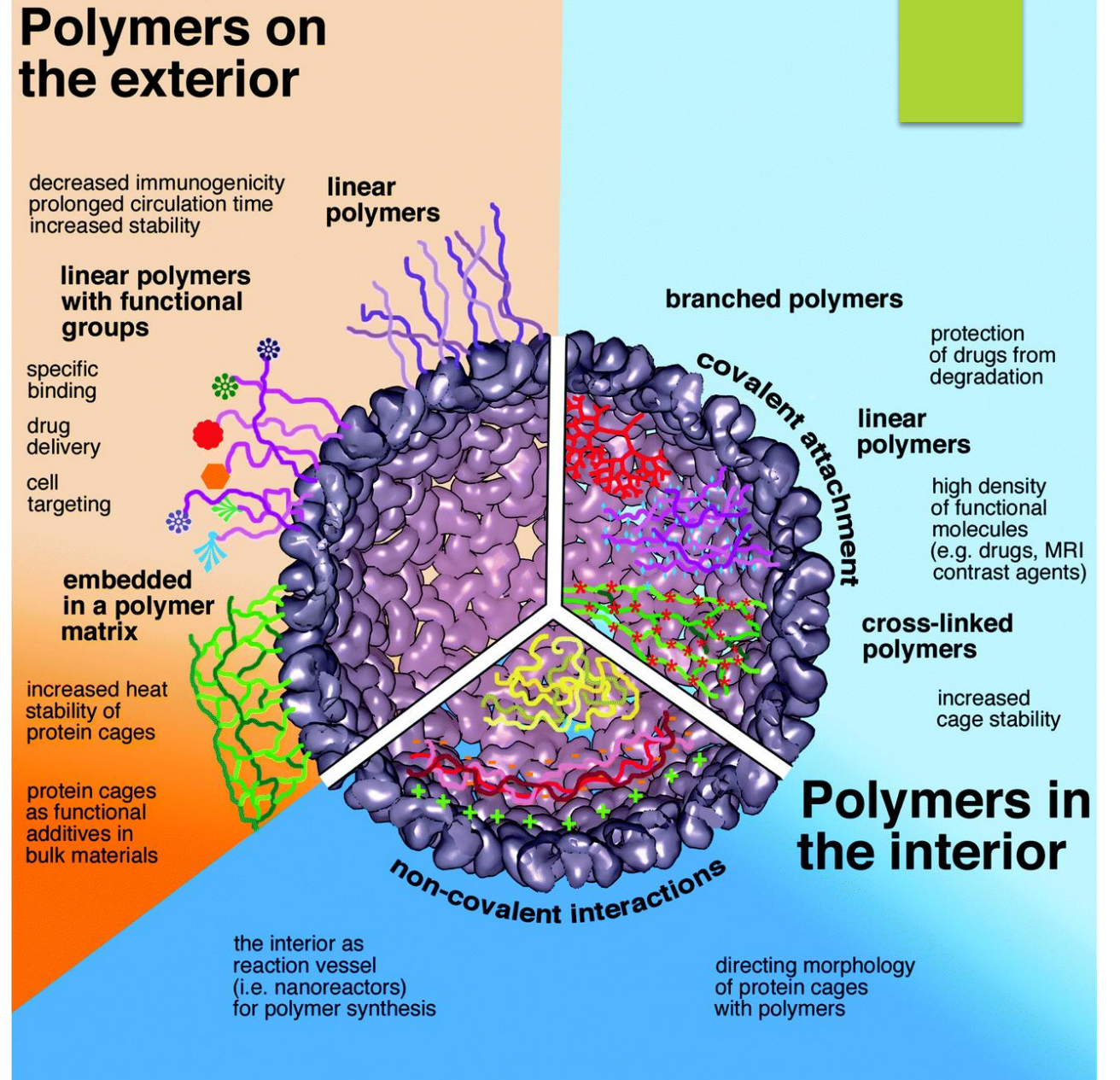
Pompalar:

İmplante infüzyon pompaları

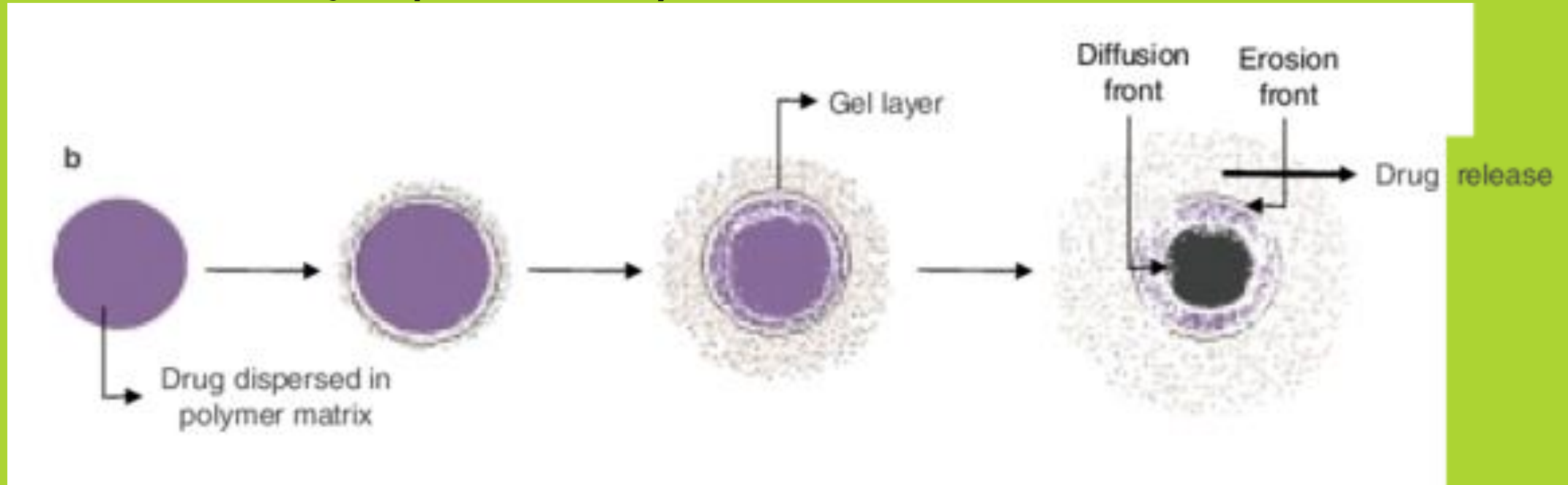
Mekanik pompalar

1) Polimer bazlı ilaç taşıyıcı sistemler

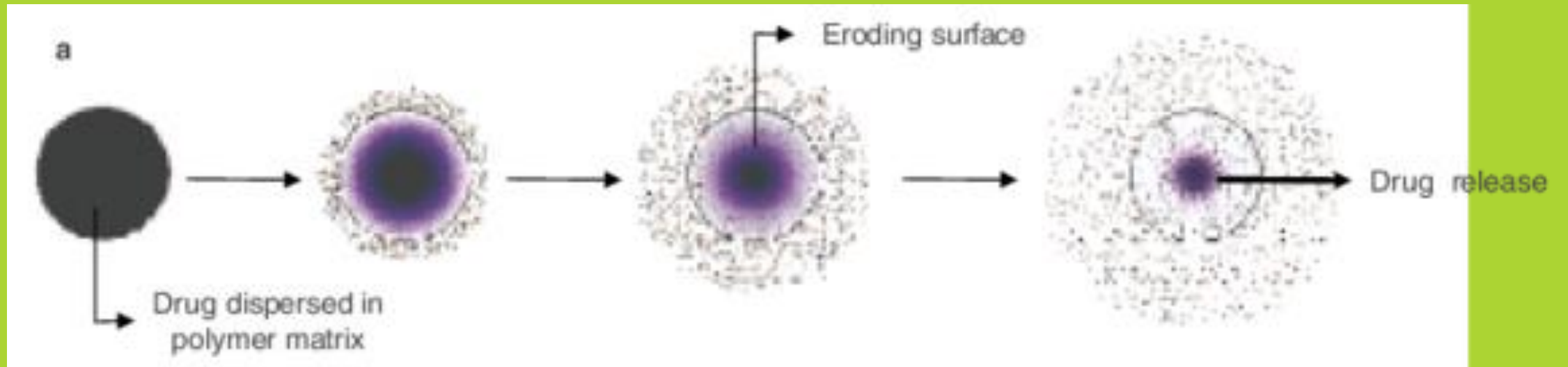
- ▶ Polimerler biyo-uyumlu ve biyoparçalanabilir olmalıdır.
- ▶ Çoğunlukla iki çeşit polimer kullanılır:
  1. **Doğal polimerler:** Kollajen, hemoglobin, jelatin
  2. **Sentetik polimerler:** PLA, PGA gibi poli esterler yaygın olarak kullanılır.

Polimerin dışına protein diffüzyonu:

Polimer degradasyonu ile protein salımı

Polimerik Nanopartiküller

- ▶ Polimerik nanopartiküller, ilaçları enkapsüle edebilen, adsorbe edebilen veya kovalent olarak bağlayabilen nano büyüklükteki kolloidal maddelerdir.
- ▶ Polimerik nanopartiküller, BSA ve İnsan serum albümini (HSA) gibi protein ilaçlarının verilmesinde de kullanılır.
- ▶ Polimer nanopartiküllerin hazırlanması için birçok yöntem geliştirilmiş veya uyarlanmıştır. Bu yöntemlerin çoğu iki ana adım içerir:
  1. Emülsifiye edilmiş bir sistemin hazırlanması ve ardından nanopartiküllerin oluşumu.
  2. Polimer presipitasyonu, jelasyonu veya monomer polimerizasyonu

Table 10: Different polymers used for nanoparticles^[131]

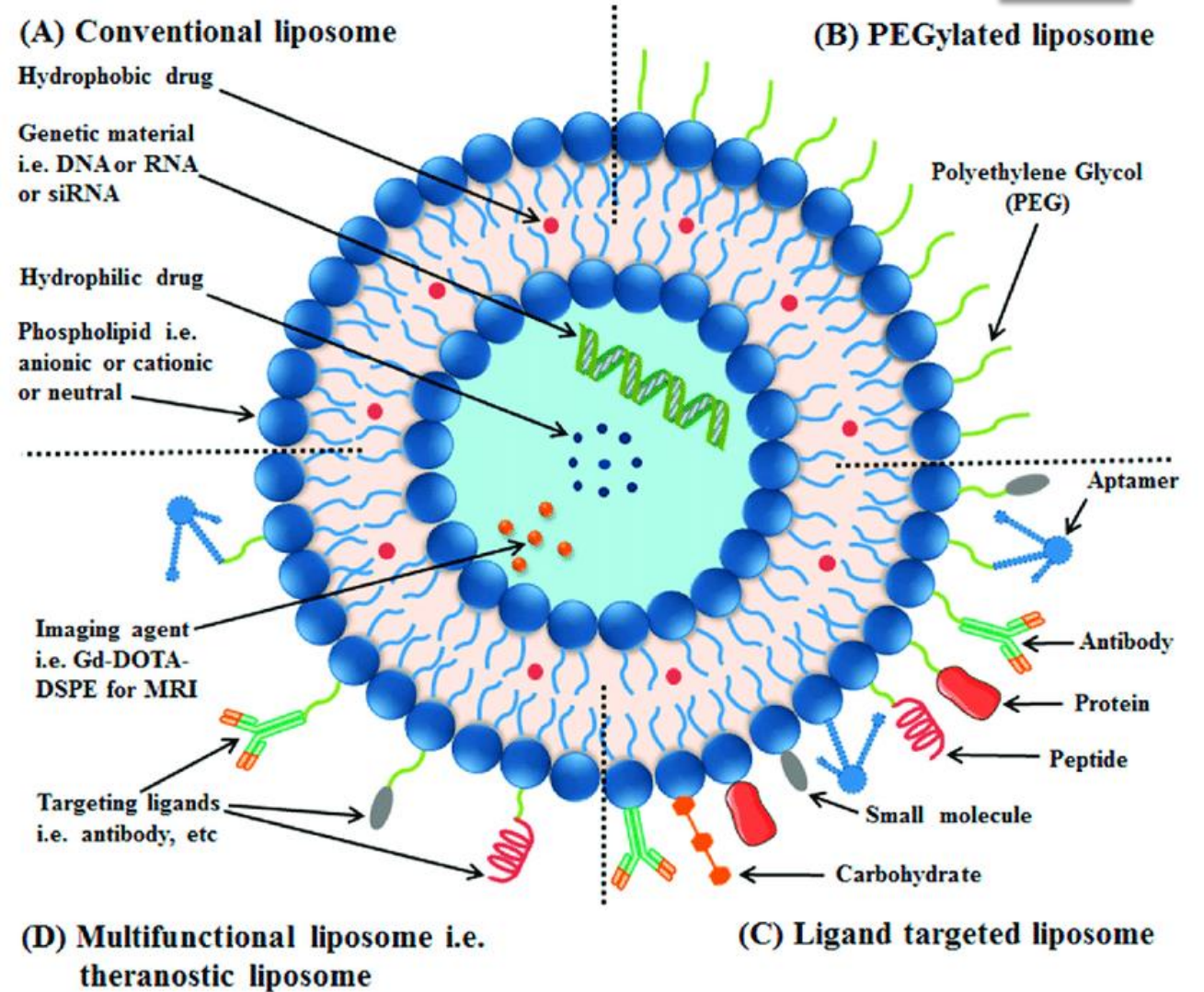
Materials	Examples
Synthetic homopolymers	Poly(lactide), (PLA), Poly(lactide- <i>co</i> -glycolide) (PLGA), Poly(ϵ -caprolactone) (PCL), Poly(<i>isobutyl</i> cyanoacrylate) (PICBA), Poly(<i>isohexyl</i> cyanoacrylate) (PIHCA), Poly(<i>n-butyl</i> cyanoacrylate) (PBCA), Polyacrylates and polymethacrylates
Natural polymers	Chitosan, Alginate, Gelatine, Albumin
Co polymers	Poly(lactide)-poly (ethylene glycol) (PLA-PEG), Poly(lactide- <i>co</i> -glycolide)-poly (ethylene glycol) (PLGA-PEG), Poly (ϵ -caprolactone)-poly (ethylene glycol) (PCL-PEG), Poly(hexadecylcyanoacrylate- <i>co</i> -poly(ethylene glycol) cyanoacrylate) (Poly(HDCA-PEGCA))
Colloid stabilizers	Dextran, Pluronic F68, Poly(vinyl alcohol) (PVA), Copolymers (see above), Tween® 20 or Tween® 80

Table 11: Protein and peptide delivered through polymeric nanoparticles. ^[132-147]

Protein/peptide	Polymer (*)	Applications
Bone morphogenetic protein	PLA-PEG copolymer (650Da PLA-200Da PEG)	Bone formation
Transforming growth factor- β	50:50 PLGA (40-100 kDa)(+demineralised bone matrix)	Bone formation
Throtropin	75:25 PLGA (11 kDa)	Central nervous system dysfunction
Growth hormone releasing factor	75:25 PLGA (91 kDa)	Growth hormone deficiency
Somatostatin Analogue	55:45 PLGA (23-76 kDa)	Acromegaly, tumours
Neurotensin Analogue	PLA (2-6 kDa)	Psychotropic
Cyclosporine A	50:50 PLGA (0.44 & 0.80dL/g)	Immunosuppressant
Colonizing factor antigen (E. coli)	PLGA(0.73DL/g)	Oral vaccine
Cholera toxin B subunit	PLA (2 kDa)	Oral vaccine
Diphtheria toxoid formalin treated	PLA (49 kDa)	Vaccine
Ovalbumin	50:50 PLGA (22kDa),85:15 PLGA (53kDa)	Vaccine
Tetanus toxoid	50:50 PLGA (100kDa)	Vaccine
LHRH antagonists	50:50PLGA,75:25PLGA	Tumour suppression
Horse radish peroxidase, Bovine serum albumin	75:25PLGA (10kDa)	Marker proteins Mechanistic studies
Leuprolide	PAA	Prostatecancer.
Insulin	Thiolated PAA	Blood sugar reduction

2) Lipozom bazlı ilaç taşıyıcı sistemler

- ▶ Fosfolipid çift katmanlı küresel veziküller
- ▶ Lipozomlar, bir veya daha fazla sulu kompartmandan oluşan mikroskobik veziküllerdir.
- ▶ Lipozomların peptit-proteinlerde kullanımına örnekler;
  - ❖ Lesitin
  - ❖ Bleomisin
- ▶ Negatif yüklü lipozomlar, diyabetik ilaçlarda subkutan enjeksiyon yoluyla uygulandığında uzun süreli hipoglisemik etki gösterir.

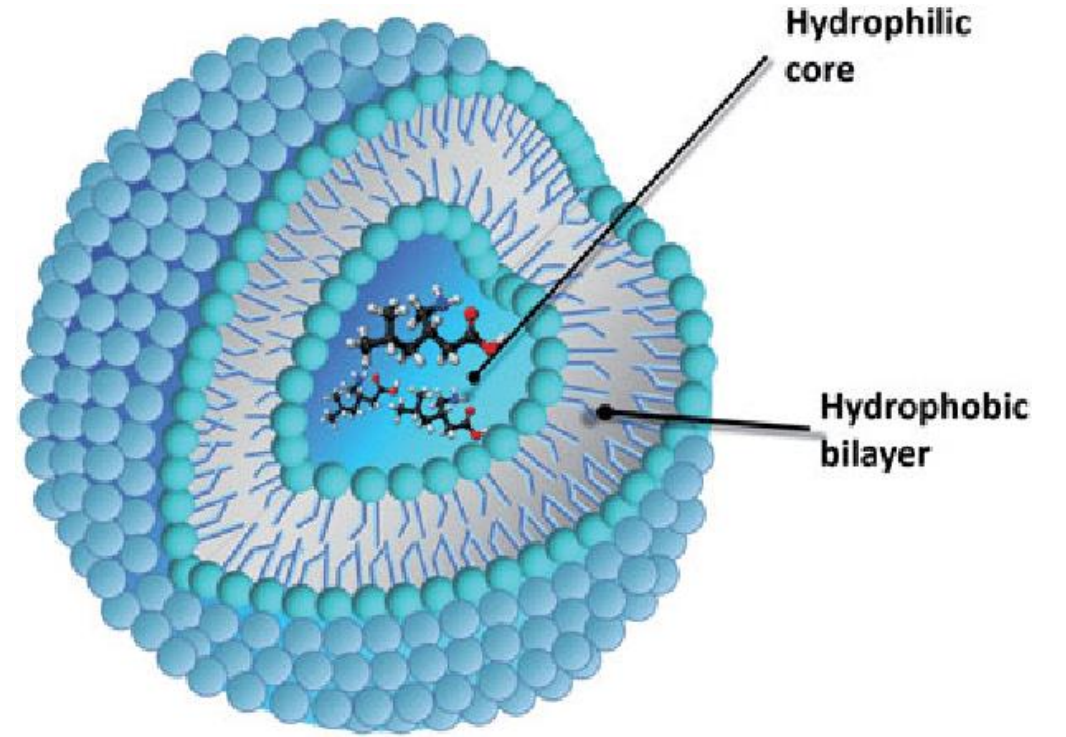

AVANTAJLARI:

- ▶ Hem organik hem de sulu ortamda çözünür.
- ▶ Lipozomlar, ilaçları doğrudan karaciğere ve beyine hedeflemede önemlidir.
- ▶ Lipozomlar kolayca kan beyin bariyerini geçer.

DEZAVANTAJLARI:

- ▶ Stabilitesi düşüktür, oksidasyonla kolayca bozunabilir.
- ▶ Bu nedenle lipozomların yerine niozomlar tercih edilebilir.

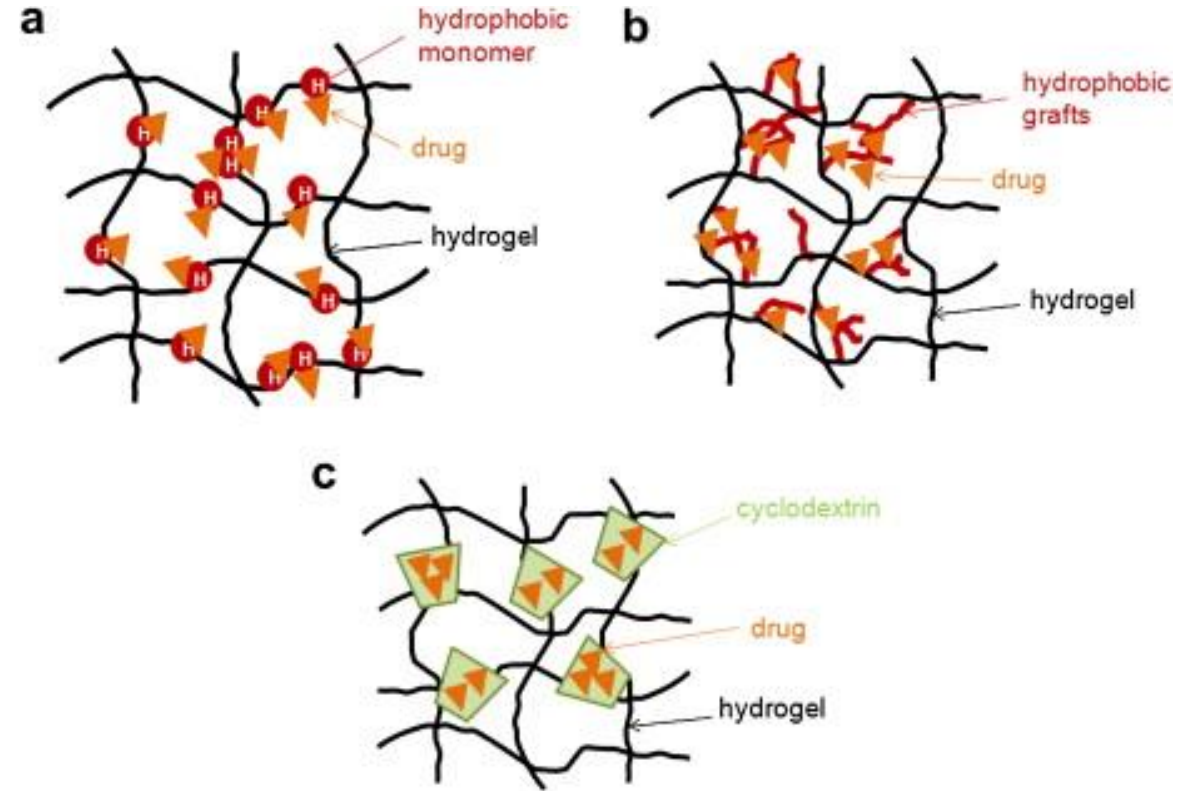
Table 8: Liposomal delivery of proteins and peptides

Sl. No	Protein /peptides	Production procedure	Applications/functions	Reference
1	Adamantyltripeptides	Dry lipid hydration	Treatment for viral diseases, tumours and immunomodulations	[69]
2	Anti-Ovalbumin antibodies	Dry lipid hydration	Antibodies	[70]
3	Basic fibroblast growth factor	Freeze-thawing extrusion	Cardio protective	[71,72]
4	Bovine serum albumin	Reversal evaporation Double emulsification Freeze-thawing	Biochemical applications including ELISA (Enzyme-Linked Immunosorbent Assay), immunoblots, and immunohistochemistry	[73,74]
5	Calcitonin	Dry lipid hydration	Hypercalcemia or osteoporosis	[75,76]
6	Enkephalin	Double emulsification	Pain modulation.	[77]
7	Epidermal growth factor receptor	Freeze-thawing extrusion	Drug targeting	[78]
8	Haptides	Double emulsification	Tissue regeneration, soft tissue augmentation, skin repair, and wound healing	[79]
9	Haemoglobin	Dry lipid hydration extrusion	Carries oxygen	[80,81,82,83]
10	Horseradish peroxidase	Extrusion	It act as conjugate to determine the presence of a molecular target.	[84]

3) Hidrojel bazlı ilaç taşıyıcı sistemler

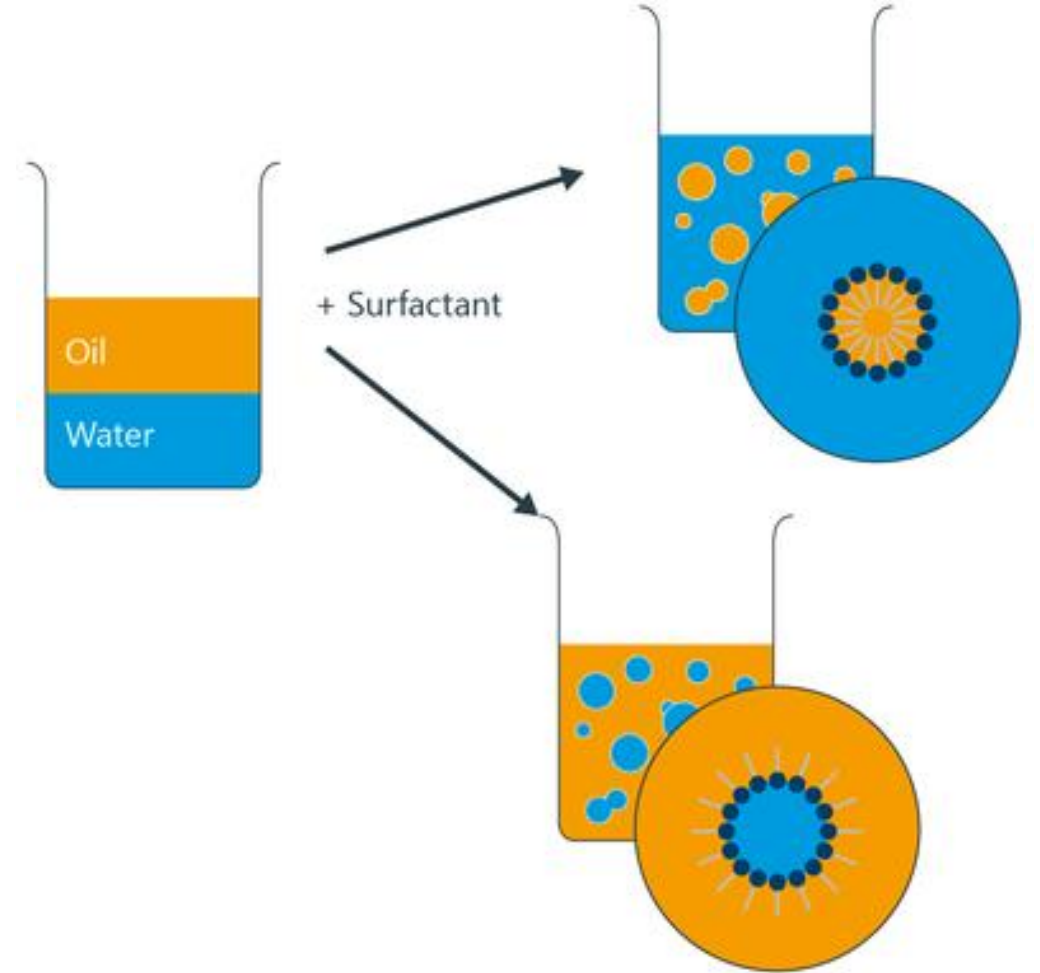
- ▶ Hidrojeller, çözünmeyen üç boyutlu hidrofilik polimer ağlarıdır.
- ▶ Suda şişebilme kabiliyetine sahiptirler.
- ▶ Biyoparçalanabilir, biyouyumlu oldukları için tercih edilir.
  - ▶ Hidroksietil Akrilat, çevre dokularda mekanik tahrişi önlemek için kullanılır.

4) Emülsiyon bazlı ilaç taşıyıcı sistemler

- ▶ Emülsiyonlar genellikle proteinlerin ve peptitlerin uzatılmış salımlı olarak parenteral yoldan verilisinde kullanılır.

ÖRN: Bağışıklık sistemini güçlendirmek için kullanılan muramil dipeptid s/y emülsiyonu halinde deri altına uygulanır.

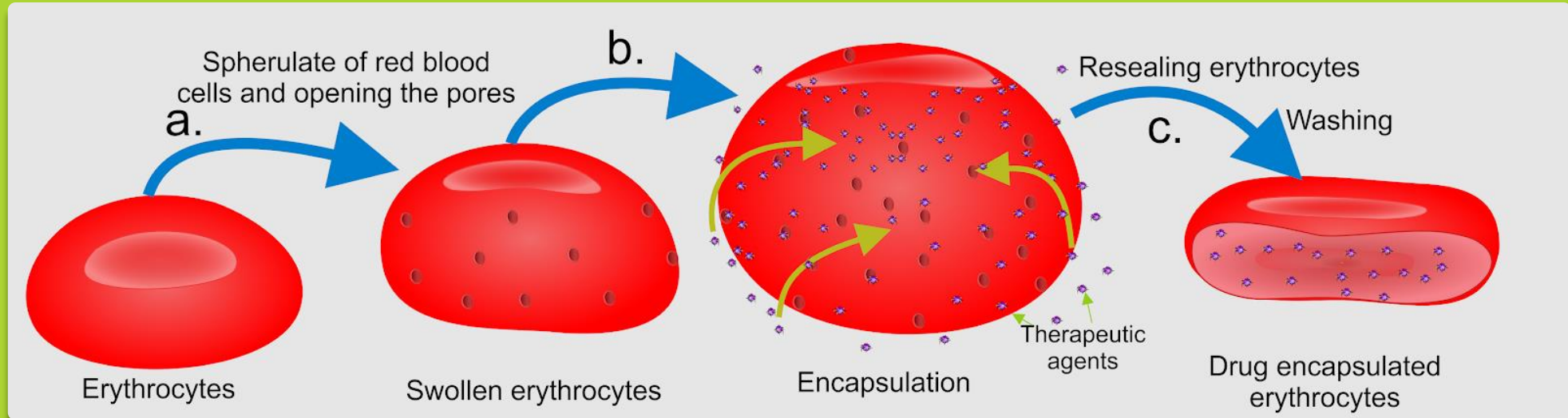
Table 4: Various proteins/peptides used in Microemulsions

Protein/ Peptide	Composition				Applications	Reference
	Aqueous phase	Oil phase	Surfactants	Co-surfactants		
HIV transactivator protein TAT (TAMRA-TAT)	Water	Miglyol 812	Capmul MCM	Tween 80	Antiviral	[20]
Insulin	Water	Isopropyl myristate or oleic acid	Tween 80	Isopropanol	Diabetes Type-I	[21]
P42 Peptide	Water	TAMR	The lipid mixture Aonys	---	Huntington Disease	[22]
Ovalbumin (Ova) and Quil A	Water, ethanol	Isopropyl myristate	Capryl-caprylyl glucoside (CCG)	Lecithin Model	antigenic vaccine	[23]
Lidocaine	water, ethanol	Olive oil	Migloyl	Lecithin	Local anaesthetic	[24]
Bluetongue virus serotype 4 inactivated suspension	Inactivated virus suspension	Isopropyl myristate	α -hidroxy-whidroxypropyloxyethylen)- poly (oxypropylen) poly (oxyethylen)	Polysorbate 80	Antiviral	[25]
Aprotinin	0.9% NaCl	Isopropyl myristate and oleic acid	Labrasol and CR	Ethanol and Isopropanol	In pancreatitis therapy as a protease inhibitor	[26]
Insulin	Phospholipid dispersion with buffers	Glyceryl monooleate (GMO), Tween 20, and polyethylene glycol (PEG 400)	Tween 20	---	In Hyperglycaemia	[27]

HÜCRESEL TAŞIYICILAR

Protein ve peptitler, uzun süreli salımı veya hedeflemeyi sağlamak için eritrositlerle birleştirilebilirler.

C reaktif proteinler için özellikle karaciğer ve dalağa hedeflemede salım sistemi olarak yine eritrositler kullanılır.

POMPALAR

İMLANTE POMPALAR

İlaç subkutan olarak implante edilir ve I.V infüzyonu ile vücuda verilir.

Pompalar, iğne yardımıyla bir bölmeden ilaçla doldurulur.

Pompalar, 7-14 gün boyunca sabit bir oranda merkezi damarlara ilaç taşır.

MEKANİK POMPALAR

Protein ve peptit yapıdaki ilaçların uygulanmasında sıklıkla kullanılır.

ÖRN: İnsülin taşınabilir şırınga ile rahatça vücuda verilebilir.